

ПРОТОКОЛ

засідання журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
у 2018/2019 навчальному році
(заочний тур)

2019 р.

Секція: Зоологія, ботаніка

№	ПІБ учасника	НВЗ, клас	Клас	Актуальність теми дослідження	Наявність елементів наукової новизни	Обґрунтованість отриманих результатів	Повнота огляду відомих результатів, близьких до теми роботи	Відповідність вимогам оформлення наукових робіт	Максимальна кількість балів (206)
1	Гончар Катерина Анатоліївна	Костянтинівська загальноосвітня школа I-III ступенів № 9 Костянтинівської міської ради Донецької області	10	0,7	1,75	1,75	1,05	2,25	15
2	Матюхіна Олена Денисівна	Багатопрофільна гімназія Покровської міської ради Донецької області	10	0,9	2,5	2,25	1,5	2,25	18,8
3	Мешков Андрій Ігорович	Краматорська загальноосвітня школа I-III ступенів № 16 Краматорської міської ради Донецької області, Центр позашкільної роботи Краматорської міської ради Донецької області	9	0,9	2	2	1,2	2	16,2
4	Тузова Лариса Альбертівна	Бахмутський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 11 – багатопрофільний ліцей» Бахмутської міської ради Донецької області	9	0,9	2	1,75	1,2	2,25	16,2

Голова журі:

Курильченко І.Ю. – кандидат біологічних наук _____

Члени журі:

Кушакова І.В. – кандидат педагогічних наук, доцент _____

Клименко Ю.С. – кандидат біологічних наук, доцент _____

Секретар:

Коваленко Т.О. – заступник директора КПНЗ «ДОМАНУМ» _____

РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідну роботу «Еколого-ценотичний аналіз видів роду Ковила *STIPA* L. на центральній ділянці регіонально-ландшафтного парку Клебан-Бик» учениці 10 класу Костянтинівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 9 Костянтинівської міської ради Донецької області Гончар Катерини Анатоліївни, науковий керівник – Данильченко Анна Василівна, учитель біології і хімії

Актуальність представленої дослідної роботи Гончар Катерини зумовлена необхідністю подальшого вивчення своєрідної степової рослинності, численні види якої (зокрема ковили) занесені до Червоної книги України. Основною причиною такого негативного становища є тотальне збільшення площі орних земель, порушення природної рівноваги. Незважаючи на те, що на території Клебан-Бикського регіонального ландшафтного парку неодноразово проводились флористичні дослідження, наявні на сьогодні дані не дають повного уявлення про природну флору й закономірності її формування.

У зв'язку з цим корисним є дослідження еколого-ценотичних особливостей видів роду Ковила (*Stipa*) Клебан-Бикського регіонального ландшафтного парку, здійснене Гончар Катериною. У дослідній роботі відображено результати досить глибокого та різнобічного аналізу сучасного таксономічного складу роду *Stipa*. Дослідниця склала список видів роду ковила (*Stipa*) Клебан-Бикського РЛП і дійшла висновку, що, не зважаючи на однорідність умов зростання ковилів, рід представлений більш ніж 40 стабільними екологічними станами – еконішами, які мають різний ступінь перекриття між собою й формують п'ять екологічних тенденційних рядів.

Дослідна робота логічно структурована та досить охайно оформлена, але доцільно було б використовувати пунктуаційні та інші знаки коректніше (лапки брати з української розкладки клавіатури, не пропускати та не додавати пробіли). Також недостатньо повно проаналізована наукова література з проблеми, немає посилань на ґрунтовні дослідження еконіш ковили, що вже проводились у цьому регіоні (К.Ю. Ромащенко та ін.). Крім того, зазначений у змісті підрозділ 2.5 відсутній.

Утім загальне враження від дослідної роботи Гончар Катерини є позитивним, дослідниця виявила міцні знання та спеціальні уміння в сфері наукового дослідження, заслуговує на заохочення до подальших наукових розшуків, і тому робота рекомендована до захисту.

І.В. Кушакова,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри фізичної терапії,
фізичного виховання і біології
Донбаського державного
педагогічного університету

РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідну роботу «Індивідуально набуті форми поведінки червононогих молюсків на прикладі *Achatina fulika*» учениці 10 класу багатoproфільної гімназії Покровської міської ради Донецької області Матюхіної Олени Денисівни, науковий керівник – Зеркаль Дар'я Олександрівна, учитель біології, спеціаліст I кваліфікаційної категорії

Актуальність представленої дослідної роботи Матюхіної Олени зумовлена обмеженістю наукової інформації щодо індивідуально набутих форм поведінки червононогих молюсків і необхідністю їх подальшого вивчення. На сьогодні утримання молюсків *Achatina fulika* як домашньої тварини зовсім не рідкість, їх також використовують у косметичних процедурах. Незважаючи на це, питання про індивідуально набуті форми поведінки даних організмів та механізм їх формування вивчене недостатньо.

У зв'язку з цим дуже цікавим та інформативним є дослідження можливостей формування умовних рефлексів у молюсків на різноманітні подразники, здійснене Матюхіною Оленою. У дослідній роботі відображено результати достатньо глибокого та різнобічного аналізу інформації щодо фізіології, утримання та розведення ахатин. Дослідниця самостійно склала план експерименту та розробила оригінальну методику його проведення, яка, втім, узгоджується із традиційними науковими канонами. Автор в результаті кропіткої роботи дійшла висновку, що у равликів виду *Achatina fulica* можливе формування індивідуально-набутих форм поведінки, тому вони мають здатність до вироблення найпростіших умовних рефлексів. Щоденники експерименту наведено у додатках до роботи.

Дослідна робота логічно структурована та охайно оформлена, обрана для роботи тема носить проблемний характер, відповідає віковим інтересам та пізнавальним можливостям учениці 10 класу.

Висновки дослідження є лаконічними, обґрунтованими, логічно виведеними із завдань та мети роботи.

Загальне враження від науково-дослідної роботи Матюхіної Олени є позитивним, дослідниця виявила міцні знання та спеціальні уміння в сфері наукового дослідження, заслуговує на заохочення до подальших наукових розшуків, а її робота рекомендована до захисту.

І.В. Кушакова,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри фізичної терапії,
фізичного виховання і біології
Донбаського державного
педагогічного університету

РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідну роботу «Денні хижі птахи регіонального ландшафтного парку «Краматорський» учня 9-В класу Краматорської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 16, гурток зоологів ЦПР, Мешкова Андрія Ігоревича, науковий керівник – Ксенжук Олена Іванівна, керівник гуртка зоологів ЦПР

Н

а
у
к
о

в У процесі роботи автором було проаналізовано наукову літературу з біології та екології хижих птахів, історію дослідження фауни денних хижих птахів у Європі й Україні. Автором вивчено сезонну динаміку перебування цих тварин на досліджуваній території, біотопічну приуроченість хижих птахів. Крім того, Мешков Андрій виконав оцінку присутності видів, що вивчались, у всіх досліджених біотопах, у чому й полягає наукова новизна роботи.

і Представлена на розгляд дослідна робота має логічну структуру, визначену метою і завданнями дослідження. Обрана для роботи тема носить проблемний характер, відповідає віковим інтересам та пізнавальним можливостям учня 9 класу. Аргументованість вибору теми та обґрунтування актуальності дослідження подано у вступі до науково-дослідної роботи.

р Автором зроблено важливий теоретичний і практичний внесок у вивчення фауни означеної групи тварин. Отримані результати в подальшому дозволять розробити ефективніші заходи з охорони денних хижих птахів на території РЛП «Краматорський».

т Висновки дослідження є лаконічними, обґрунтованими, логічно виведеними із завдань та мети роботи.

Утім, можна порекомендувати юному досліднику більш ретельно описувати методи виконання дослідної роботи і вміщувати в додатки більше матеріалу, отриманого власноруч (наприклад, фотографії досліджуваних об'єктів).

с У цілому дослідження справляє позитивне враження, відповідає основним вимогам до написання, оформлення та представлення учнівських науково-дослідницьких робіт», тому рекомендоване до публічного захисту.

ч

е

н

о

в

и

в

ч

е

н

І.В. Кушакова,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри фізичної терапії,
фізичного виховання і біології
Донбаського державного
педагогічного університету

РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідну роботу «Вплив популяції бобра звичайного на екосистему басейну р. Сіверський Донець» учениці 9-Б класу Бахмутського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. №11– багатoproфільний ліцей» Бахмутської міської ради Донецької області Тузової Лариси, науковий керівник – Бак Вікторія Федорівна, канд. пед. наук, учитель біології

Актуальність представленої дослідної роботи Матюхіної Олени зумовлена необхідністю ретельного вивчення впливу життєдіяльності переселеної популяції бобра звичайного на стан екосистеми басейну р. Сіверський Донець, яка являє собою важливу водну артерію сходу України.

У зв'язку з цим дослідження впливу життєдіяльності популяції бобра звичайного на екологічний стан екосистеми басейну р. Сіверський Донець та прирусової рослинності, здійснене Тузовою Ларисою, є цінним з точки зору теорії та практики водоохоронної діяльності. У дослідній роботі відображено результати достатньо глибокого та різнобічного аналізу інформації щодо параметрів екосистеми басейну р. Сіверський Донець, біологічних особливостей виду бобер звичайний. Дослідниця обрала три експериментальні ділянки вздовж правого берега р. Сіверський Донець і вивчила екологічні умови існування бобрів на даних ділянках. Автор в результаті спостережень дійшла висновку, що популяція бобра звичайного в басейні р. Сіверський Донець не є стабільною та перебуває у стані становлення та пристосування, тому вплив її життєдіяльності на екосистему річки Сіверський Донець може бути не тільки корисним та поліпшувати її загальний гідрологічний стан, але й шкідливим та порушувати загальну рівновагу екосистеми.

Дослідна робота логічно структурована та досить охайно оформлена, обрана для роботи тема носить проблемний характер, відповідає віковим інтересам та пізнавальним можливостям учениці 9 класу.

Висновки дослідження є лаконічними, логічно виведеними із завдань та мети роботи, але, на наш погляд, потребують міцнішого обґрунтування.

Загальне враження від науково-дослідної роботи Тузової Лариси є позитивним, дослідниця виявила міцні знання та спеціальні уміння в сфері наукового дослідження, заслуговує на заохочення до подальших наукових розшуків, а її робота рекомендована до захисту.

І.В. Кушакowa,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри фізичної терапії,
фізичного виховання і біології
Донбаського державного
педагогічного університету